

men forstøllen er den, at efter Loven er det forudsat, at i alt Fald i visse Tilfælde bliver det K Lagerne selv, som skulle betale disse Undersøgelser. Der ligger egentlig Pointet, der ligger Spørgsmaalet. Dersom man nu nedsatte en saadan Regeringskommission og denne undersøgte Sagen, saa vilde alligevel denne Regeringskommissions Undersøgelser gælde til Vandssæd lige over for de Vandvæsenkommissioner, som i Virkeligheden efter Loven fuldstændig have Sagens Afgørelse i deres Haand. Dette Spørgsmaal om Vandstanden er højere nu, end den har været tidligere, kan virkelig ikke afgøres blot efter en Erfaring. Saa meget er sikkert, at i de tørre Aar var Vandstanden i Søen gennemgaaende bethdelig lavere, end den har været i de senere Aar, og det er ret forstaaeligt. Man kan derfor paa ingen Maade deraf, at der i de vaade Aar har været betydelige Tab for Lodsejerne paa Grund af for stærk Opstemning af Vandet, drage den Slutning, at Flodemaalet vedvarende vil blive højere. Det er sat paa lovlig Maade i 1832, og det er aldrig paa Klaget, end mindre bevist, at det har været for højt; men Flodemaalet giver et vist Spillerum, idet det kun bestemmer, hvilken højeste Vandstand der ikke maa overskrides. Vandstanden er imidlertid meget sjælden oppe til Flodemaalet, Vandstanden er som Regel langt under Flodemaalet, og altsaa er det ganske naturligt, at der til de forskellige Aarstider og i de forskellige Aaringer er en meget betydelig Forskel paa Vandstanden i Søen. Dette maa indrømmes; men deraf at drage den Slutning, at Vandstanden i det hele taget er steget i Søen, er ganske uberettiget. Og hvad angaar disse Nivellementer eller Højdeangivelser fra Generalstaben, saa foreligger der for mig udtrykkelige Udtalelser fra den Side, om, at der deraf aldeles ikke kan drages nogen Slutning. Det er ogsaa givet i og for sig, at dersom disse Nivellementer gik ud paa at angive, hvor højt Flodemaalet var over dagligt Vand, og hvad der maatte antages for det almindelige Maal for Vandstanden, saa vilde det have nogen Betydning, men der angives kun derved, hvor meget Søens Vandstand er over dagligt Vand i Høbet, og da Søens Vandstand selvfølgelig er af meget forskellig Højde — jeg tror ikke, at der bestemt kan angives, hvor mange Tommer Spillerummet er, det er vel en 20—24 Tommer — saa er det jo ret forstaaeligt, at et Nivellement fra Høbet, og op til Søens Glade giver et forskelligt Resultat til forskellige Tider. Deri ligger aldeles ikke noget Bevis, og der foreligger,

som sagt, for mig udtrykkelige Erklæringer om, at intet kan udledes af Generalstabens Angivelser af Højden: Nej, Sagen bliver i Virkeligheden, som jeg angav før, at her er et Forsøg paa at blande Staten, fordi den er Lodsejer, ind i et Forhold, som aldeles ikke vedkommer den; og det er en urigtig Angivelse, dersom det er Meningen, at det ærede Medlem vil sige, at Staten er Ænejer af Vandkraften. Det er den jo paa ingen Maade; en stor Del af Vandkraften er, som bekendt, i privates Eje, og en saadan privat Ejer kan umulig være undergiven en Regeringskommissions Undersøgelser og Bestemmelser; han er kun undergiven det, som efter Loven kan paalægges ham, og imod den Erstatning og de Bederlag, som Loven fastsætter. En anden Bidsfærelse, som det forekommer mig at spore i det ærede Medlems Udtalelser, var den, at man ogsaa skulde undersøge, om ikke den Drivkraft, som nu er til Stede, ved visse Foranstaltninger kunde have med et mindre Quantum Vand eller med et mindre Fald af Vandet. Det kommer slet ikke dette Spørgsmaal ved. Det vedkommer kun Ejeren af Drivkraften; han har Ret til Vandet; han kan udnytte det mer eller mindre fordelagtigt, omsat i Feste eller Drivkraft, men man kan paa ingen Maade sige over for Ejeren: Naar du faar samme Drivkraft ud af det ved en anden Foranstaltning, skal du opgive Resten af din Ret til at benytte Vandet; det kan man paa ingen Maade sige. Jeg gentager, som sagt, at Loven af 1880 har meget udforlige og omstændelige Bestemmelser om, paa hvilken Maade Sænkning af Vandstanden, Nedlæggelse eller Indstrænkning i Vandforbruget af de Vandværker, som benytte det, kommer til Stede, og jeg ser endnu ikke noget til Støtte for, at Staten, fordi den er en af Lodsejerne, skal blande sig ind i dette Forhold, foretage Undersøgelser o. s. v., som alligevel ere uden al Retsskyldighed over for de Undersøgelser, som skulle finde Sted gennem en Vandvæsenkommission.

H. Jørgensen: Jeg har kun bedt om Ordret for at udtale, at det ikke er min Opgave, at paavise Rigtigheden eller Urigtigheden af de videnskabelige Undersøgelser, som i Aarenes Løb ere foretagne. Min Opgave er kun at hævde, at Lodsejernes Klage over, at Vandstanden stiger, er berettiget, og jeg kan i saa Henseende henvisse til, at til Trods for at Flodemaalet, som den højtærede Finansminister meget rigtigt bemærkede, ikke har været overskredet, ligge dog de Fordele, som i 1826 havde en Hartkornsbontering,